

Medel för trygghetsskapande åtgärder

I kommunfullmäktiges budget för 2018 har samtliga nämnder och styrelser i uppdrag att kartlägga och initiera investeringar i stadens fysiska miljö inom det egna ansvarsområdet som bidrar till ökad trygghet samt att vidta riktade åtgärder i den fysiska miljön för att minska antalet brott och öka tryggheten.

Medel för särskilt prioriterade trygghetssatsningar har avsatts i *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och nämnder ska kunna ansöka om medel för att göra investeringar som bidrar till ökad trygghet.

Åtgärderna ska avse fysiska investeringar på mark, anläggning eller fastighet, kunna genomföras under 2018 samt utgå ifrån en lokal behovsanalys av tryggheten.

Samtliga nämnder kan i verksamhetsplan, tertialrapport 1 och 2, ansöka i särskild beslutssats och i Agresso, om budgetjustering för trygghetsskapande åtgärder. Ansökan sker genom bilaga X där behovsanalys, bedömt resultat, tidplan samt beskrivning av investeringsutgifter framgår. Samråd ska ske med stadsledningskontoret innan ansökan skickas in för att trygghetskommissionen ska kunna vägleda och koordinera de trygghetsskapande insatser som planeras. Kommunstyrelsen behandlar ansökningarna genom prioritering utifrån hur väl underbyggd ansökan är.

För frågor och samråd kontakta trygghetskommissionen, trygghet@stockholm.se

ANSÖKAN OM INVESTERINGSMEDEL (CM4) FÖR TRYGGHETSSKAPANDE ÅTGÄRDER 2018

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa insatsens utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på insats:
Belysning Tensta centrum
Sökt belopp:
4 100 000 kr

Sökande nämnd	Ev medsökande nämnd
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd	Trafiknämnden
Kontaktperson	Kontaktperson
Sandra Wetterstrand	Ulrika Petzelius
Telefon	Telefon
08-508 033 79	08-508 260 24
E-post	E-post
sandra.wetterstrand@stockholm.se	ulrika.petzeliuss@stockholm.se
Ev samverkan <i>Om insatsen till del ska genomföras genom annan nämnd/bolagsstyrelse ska överenskommelse om detta ha skett med berörd part, ange i så fall detta nedan.</i> <i>Avses medfinansiering ske av nämnd genom de särskilda trygghetsmedlen ska även samarbetande nämnd inkomma med en ansökan om medel. Lämpligen står en nämnd som huvudsökande med utförliga beskrivningar enligt dessa anvisningar som övrig/övriga nämnder kan hänvisa till och där ansökan från medsökande fokuseras på att beskriva de enskilda insatser som är aktuella.</i>	
Insatsen ska genomföras genom trafiknämnden, enligt överenskommelse. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och trafikkontoret har en kontinuerlig dialog gällande upprustningen av Tensta centrum.	

Ansökan

1. Beskrivning (mål och syfte) <i>Ansökan ska innehålla en tydlig och detaljerad beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte. Underrubrikerna i beskrivningen ska ge en tydlig koppling mellan den lokala behovsanalys som gjorts och det resultat som förväntas.</i>
1.1 Behovsanalys/problembeskrivning <i>Redogör för den platsspecifika problembeskrivningen som underbygger varför en investering behövs och på</i>

vilket sätt en analys av lokala förutsättningar och behov har tagits fram.

Spånga-Tensta stadsdelsområde är rik på mångfald, men har också stora utmaningar med segregation och skillnader i hälsa och övriga livsvillkor.

Data visar att otryggheten är störst i Tensta som också är det mest drabbade området oavsett brottstyp med undantag av inbrott i lägenhet. Rädslan för att bli utsatt för brott skapar otrygghet och i Stockholms stads trygghetsmätning 2014 uppgår 22 procent av männen och 30 procent av kvinnorna i Tensta att de är otrygga i sitt bostadsområde.

Genom olika undersökningar och dialoger har det kommit fram att kvinnor har avsevärt högre upplevelse av otrygghet än män och särskilt på allmänna platser. För att hantera otryggheten anpassar kvinnorna sitt beteende bland annat genom att välja vilka tider de vistas ute och undvika vissa platser. Trygghet skapas av att de begränsar sin rörelsefrihet på egen hand.

Detta kan ses i Tensta bland annat genom att stadsdelen dagtid myllrar folkliv. Kvällstid är det få som rör i och genom centrum.

Dålig belysning i mörka områden i Tensta anges som en bidragande orsak till den upplevda otryggheten. Områdets invånare, både kvinnor och män, efterfrågar förbättrad utebelysning. Belysning har en viktig roll att fylla för att möjliggöra vistelse i det offentliga rummet även efter mörkrets inbrott. Ljussättning av utemiljön är delvis en teknisk fråga men handlar i grunden om att skapa förutsättningar för god livskvalitet.

Analysen av de lokala förutsättningarna bygger på samlad erfarenhet och kunskap om stadsdelsområdets utmaningar, Stockholms stads trygghetsmätning samt dialoger med medborgare, det civila samhället och fastighetsägare.

Med ovanstående mätningar och dialoger som grund har ett belysningsprogram för Tensta centrum tagits fram. Programmet togs fram som en del av en Grönare Stockholm-insats. I programmet beskrivs och analyseras områdets befintliga belysning. Den befintliga belysningen upplevs fragmenterad och är i stort behov av ett helhetsomtag där all belysning samordnas. Belysningen är delvis ojämn, bidrar till stora kontraster mellan ljus och mörker samt lämnar vissa områden mörka. Några platser saknar belysning helt. En del belysning är bländande, felriktade eller svaga. Detta leder till bland annat svårigheter att identifiera personer som står i de mörkare partierna, få en överblickbarhet och orientera sig. Detta i sin tur leder till att platser kvällstid kan upplevas som otrygga.

1.2 Berörd målgrupp/område

Ange den/de målgrupper och den/de områden som insatserna riktar sig till/mot. Både allmänna och särskilda målgrupper ska specificeras. Redogörelsen ska även skatta storleken på de målgrupper som berörs - exempelvis hur många unga som bor i ett område eller antalet personer som passerar en viss plats.

De områden i Tensta centrum som omfattas av detta projekt är Tenstagången, Tenstaplan, Gullingeparken, parkeringshuset och tvärkopplingar dessa platser emellan. Centrala Tensta har tunnelbanestation, butiker, restauranger, kultur och annan service och besöks därför dagligen av invånare och besökare. Tenstas närmare 19 000 invånare samt områdets besökare bedöms därför beröras och påverkas positivt av projektet.

En målsättning är att den offentliga miljön ska vara tillgänglig för både kvinnor och män. Att beakta trygghetsaspekten vid belysning är ett sätt att arbeta med jämställdhet.

1.3 Beskrivning av insatsen

Redogör för platsen för insatsens utformning samt hur insatsen ska realiserars.

Innan ansökan lämnas in ska samråd ske med andra berörda förvaltningar om insatsernas genomförbarhet, vilket ska beskrivas här.

Insatsen ska förhålla sig logiskt till ovan beskrivna problembild och de resultat som förväntas. Om någon form av medborgardialog ska användas i processen beskrivs även det här.

Projektet innebär en uppdatering eller nyinstallation av:

- Allmänbelysning
- Belysning vid entréer och passager
- Belysning på väggar, fasader och murar
- Belysning av vegetation och trädalléer
- Belysning av skyltar och konst
- Belysning av trappor och räcken

Genom att samordna och låta samtliga ljuspunkter samverka skapas en balanserad belysning. Belysningen anpassas efter de olika miljöerna så att rätt belysningsprincip, optik, effekt och färgtemperatur används. Det innefattar också att hitta en balans mellan ljusnivåerna i de olika områdena. Så långt som möjligt undviks stora kontraster mellan ljus och mörker. Belysningen ska ha en hög kvalitet med bländfria, energieffektiva armaturer med en god färgåtergivning. Belysningen ska även vara lätt att underhålla och rimlig utifrån drift- och underhållskostnader.

Belysningen ska främja aktivitet, hälsa, rekreation och vistelse utomhus kvällstid. Ljuset ska förenkla orientering i området, belysa målpunkter och förenkla identifieringen av förbipasserande. Visionen är att öka den sociala närvaron i Tensta genom att skapa förutsättningar för alla att gå ut kvällstid utan att känna sig otrygga. En god belysning av passager och gångstråk samt en social närvaro kommer att öka trygghetsupplevelsen och tillgängligheten i området.

Trafikkontoret, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning samt berörda fastighetsägare har samrått om projektets och dess genomförbarhet. Då belysningsprogrammet togs fram gjordes en provbelysning i Tensta centrum dit medborgare var inbjudna att delta. Trafikkontoret håller i projektering av ny belysning och samråder även i detta skede med polis och fastighetsägare.

1.4 Förväntat resultat

Beskriv de positiva resultat och effekter som insatsen ska generera för målgruppen. Som exempel kan detta handla om ökad känsla av trygghet för kvinnor på ett torg vilket leder till fler kvinnor som rör sig på torget.

Syftet med upprustningen av belysningen i Tensta centrum är få ett tryggt, säkert och estetiskt offentligt rum för alla. Ljus är en förutsättning för att visuellt kunna orientera sig i omgivningen, att avläsa rum, form, beräkna avstånd och urskilja hinder i vår väg. Ljuset tillgodoser oss också med information kring olika föremål och detaljer, som till exempel att kunna avläsa människors ansikten.

Belysningen kommer att förtydliga platsen, öppna upp för social interaktion och vistelse, bidra till en välkomnande plats att vistas på. Detta i sin tur bidrar till en ökad känsla av trygghet för både kvinnor och män.

1.5 Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras samt hur de avses dokumenteras och spridas.

Dokumentation av nuläge/befintlig situation finns. Utvärdering av resultatet planeras till efter projektets driftsättning.

2. Organisation för insatsens genomförande

Beskriv kortfattat den organisation som ansvarar för att genomföra insatsen samt ansvarar för att följa upp dess effekter. Om samverkan sker med lokala aktörer i arbetet ska detta beskrivas under denna punkt, exempelvis fastighetsägare, civilsamhälle, polis.

Trafikkontoret ansvarar för planeringen, genomförandet och uppföljningen av insatsen. Trafikkontoret bistår därmed med insatsens projektledare, belysningsingenjör samt andra erforderliga kompetenser.

Belysningsprogrammet används som underlag i dialogerna med områdets fastighetsägare. Programmet innehåller även åtgärdsförslag på hur de olika fastighetsägarna kan utveckla belysningen på sina fastigheter.

Samverkan sker även med områdets civilsamhälle såsom företag, föreningar och organisationer inom det aktuella området. Bland annat har samverkansmöten hållits med ovanstående grupper.

3. Koppling till styrdokument och andra satsningar

Ansökan ska ligga i linje med i sammanhanget relevanta styrdokument och satsningar i staden. Beskriv kopplingar till exempelvis stadsdelsnämnds lokala utvecklingsprogram, samverkansöverenskommelser med polisen, hållbarhetskommisionens rapporter eller stadens trygghets- och säkerhetsprogram.

Projektet är i enlighet med det lokala utvecklingsprogrammet för Spånga-Tensta stadsdelsområde. I det lokala utvecklingsprogrammet är Tensta centrum med nära omgivning ett prioriterat geografiskt område utifrån trygghetsaspekter. Målsättningen med det lokala utvecklingsprogrammet är att:

- det kännas tryggt att vistas på gator och torg i stadsdelsområdet, särskilt kvinnors trygghet i det offentliga rummet ska stärkas
- stadsdelens yttre miljö vara välskött med bra belysning på mörka platser
- socialt förebyggande och främjande arbetet vara känt och tillgängligt

i det lokala utvecklingsprogrammet föreslås bland annat följande trygghetsskapande åtgärder:

- Prioritera den fysiska upprustningen för att bygga bort otrygga miljöer.
- Öka belysningen på otrygga platser där trygghetsvandringar genomförts eller där medborgare kommit in med förslag om belysning.
- Skapa en trygg och levande miljö i samverkan med trafikkontoret.

Tensta centrum ingår även i en del av stadens satsning Grönare Stockholm och program för Tensta centrum.

4. Tidplan

Ansökan ska innehålla en tidplan med identifierade faser i insatsens genomförande från start till uppföljning och slutredovisning.

2018 Projektering kv 3, entreprenad kv 3-4, 2019 entreprenad kv 1-3.

5. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

*Ansökan ska redovisa insatsens totala investering uppdelat på relevanta kostnadsposter och år. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall.
Om insatsen till del ska genomföras av annan nämnd eller bolagsstyrelse ska denna del specificeras.*

Projektering: 0,3 mnkr

Entreprenad: 3,8 mnkr

6. Påverkan på framtida driftkostnader

Av ansökan ska det framgå om och/eller hur insatsen kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader, inklusive kapitalkostnader. Kompensation för kapitalkostnader beaktas i särskild ordning i samband med kommande verksamhetsplaner.

All belysning planeras för låg driftskostnad, med val av armatur och placering av stolpar för minskad risk för påkörning.

7. Innovation och eller uppväxling

Ansökan får gärna visa på innovation och nya typer av trygghetsskapande insatser och det ses som en fördel om pågående åtgärder går att växla upp

Brottsförebyggande åtgärder genom exempelvis styrning av belysning och samverkan mellan polis, fastighetsägare och näringsidkare avseende specifika platserns problematik och utformning.

Övriga upplysningar